

Euroland?

– skal Danmark erstatte kronen med euro?

14 påstande og svar om euroen,
og to bonusudsagn, som danske
euro-tilhængerne næppe
kommer med

Folkebevægelsen mod EU

Indholdsfortegnelse

*Klik på det afsnit i
indholdsfortegnelsen,
du vil læse!*

Forord	3
Euro og politik	6
– At sidde med ved bordet	6
– Koster kronen jobs?	9
– Er euroen en stærk valuta?	11
– Er euroen solidarisk?	13
– Er Euromodstand nationalistisk?	14
– Kan vi melde os ud igen?	17
Euro og økonomi	18
– Er euroen bedre i krisetider?	18
– Rammer euro-nejtet eksporten?	20
– Er der alternativer til fastkurspolitik?	22
– Hvad er bedst for et lille land?	24
– Vekselgebyrer og pristigninger	26
– Koster det penge at stå uden for euroen?	28
– Hvad med boligejerne?	31
– Hvad med spekulation?	33
Hvad siger Folkebevægelsen?	35
– Euroen er et skridt på vej mod en EU-stat	36
– Euroen kan underminere velfærdens	37
Fakta	39

Forord

“Danske renter er nu under tysk niveau”

I ly af finanskrisen er eurodebatten blusset op igen, og ja-siden forsøger at give danskerne indtryk af, at kronen er et dyrt bekendtskab, der betyder højere rente og lavere vækst. Derfor kan ovenstående citat om, at den danske rente er under tysk niveau, forekomme urealistisk, men det er det faktisk ikke. Tværtimod var det citerede overskriften på en artikel i Berlingske Tidende 11. juni 2005.

Danmark har efter det danske nej til euroen i år 2000 oplevet perioder med lavere rente end i Euroland, og vi har på mange områder haft en sundere økonomi end de fleste euro-lande. Det er derfor langt fra en økonomisk ulempe at bevare en selvstændig valuta, som euro-tilhængere ellers ofte påstår. Faktisk er der såvel økonomiske som politiske fordele ved at bevare kronen.

Spørgsmålet om krone vs. euro er dog ikke kun et spørgsmål mellem

at erstatte kronen med euro eller fortsætte den nuværende fastkurspolitik.

Der er en tredje mulighed. Ved at indføre en flydende valutakurs kan man frigøre kronen fra den stramme binding til euroen på linje med andre valutaer som f.eks. schweiziske franc, norske og svenske kroner og britiske pund. Dette har blandt andet været fremført i debatten af anerkendte økonomer, såsom Danske Banks cheføkonom Steen Bocian i Børsen den 19.12.2008.

Euro-tilhængerne bruger ofte økonomiske skræmmeargumenter samtidig med, at de forsøger at undgå at tale om de politiske konsekvenser. Derfor har Folkebevægelsen mod EU samlet de 14 mest almindelige påstande fra ja-siden i euro-debatten, ligesom vi også sætter fokus på de politiske aspekter ved euroen, som tilhængerne forsøger at nedtone. For os er de politiske argumenter nemlig de vigtigste.

Glade euro-modstandere fejrer det danske nej 28. september 2000.

Foto: Dagbladet Arbejderen

Vi har stillet påstandene over for svar med henvisninger til fakta.

Folkebevægelsen mod EU påviser således med dette hæfte:

- 1) At de økonomiske argumenter for euroen er meget tynde.
- 2) At et euro-medlemskab vil have konsekvenser for velfærden og folkestyret.
- 3) At Den Økonomiske og Monetære Union er dårligt skruet sammen.

- 4) At der findes alternativer til den nuværende fastkurspolitik i form af en flydende valutakurs, uden at kronen opgives til fordel for euroen.

Kun to EU-lande har stemt, og det blev nej

Den politiske støtte til euroen har aldrig været afprøvet i eurolandene. Faktisk har kun to lande afholdt en særlig folkeafstemning om euroen. Det var Danmark i år 2000 og Sverige i år 2003.

Det danske og det svenske nej til euroen

Lande:	Danmark	Sverige
	euro-folkeafstemning 28/9-2000	euro-folkeafstemning 14/9-2003
Nej:	53,2%	55,9%
Ja:	46,8%	42,0%
Afstand mellem nej og ja:	6,4%	13,9%
Valgdeltagelse:	87,6%	82,6%

Kilder: www.euo.dk og www.val.se

I Sverige stemte 2,2% af vælgerne enten ugyldigt eller blankt.

I begge lande blev der stemt nej på trods af en massiv kampagne fra ja-siden.

I begge lande blev der fra regeringerne og store dele af erhvervslivet truet med, hvor galt det ville gå efter et nej. Udviklingen i begge lande gjorde hurtigt disse argumenter til skamme.

Danske euro-tilhængere har dog ikke givet op, og Danmarks regering arbejder for at afskaffe de danske undtagelser i EU. Debatten er derfor aktuel,

og dette hæfte er et bidrag til denne debat.

Hæftet er opbygget, så det kan bruges til at slå op i eller til at læse samlet så man kan danne sig et indtryk af emnet. Sidst i hæftet er der en ordliste og henvisning til, hvor der kan findes yderligere fakta.

God læselyst!

Jakob Lindblom og Lave K. Broch

Euro-tilhængerne siger: Euro-nej betyder, at vi mister indflydelse ved ikke at sidde med ved bordet

Ofte har vi i debatten om euro eller ej hørt argumentet om, at Danmark mister indflydelse ved ikke at sidde med ved bordet, som det kaldes, selvom det burde hedde "sidde med ved bordene," da der faktisk er to borde at sidde med ved. Ingen af dem vil dog give den danske befolkning eller politikere nogen synderlig indflydelse.

Det første bord er Den Europæiske Centralbanks Styrelsesråd, hvor rentebeslutninger mv. tages. Her er der reel indflydelse, men til gengæld er politikerne bandlyst ved bordet. Her sidder direktørerne for de nationalbanker, som er med i euroen. Imidlertid er den politik, som Styrelsesrådet skal følge allerede til en vis grad fastlagt i Nice-traktatens artikel 105, nemlig at sikre

prisstabilitet og dermed en monetaristisk politik. Desuden er det ifølge traktatens artikel 108 strengt forbudt at søge eller modtage instrukser fra medlemslandenes regeringer. Med andre ord er den politiske indflydelse for Danmark ved at have Nationalbankdirektøren siddende i rådet lig nul.

Det andet bord er anderledes politisk, men til gengæld uden reel politisk kompetence. Det drejer sig nemlig om den såkaldte eurogruppe, som består af finansministrene i eurolandene. Her er der ingen reel politisk beslutningskompetence, idet man som anført ikke må udstede instrukser til Centralbanken. Man kan til gengæld udtale sine holdninger, hvilket Danmark selvfølgelig også kan. Derudover fungerer eurogrup-

Foto: EU-Kommissionen

Det meget omtalte mødebord i Den Europæiske Centralbank.

pen mest som en diskussionsklub, hvor man kan løfte pegefingre ad de lande, som har svært ved at overholde stabilitetspagten. Disse lande er dog ikke forpligtet til at følge de løftede pegefingre.

Reelt er eurogruppen altså af mindre betydning, hvilket også bevises af forløbet under finanskrisen, hvor bankerne i begyndelsen af oktober på stribe havde problemer. Her var det nemlig hverken eurogruppen eller de 27 medlemslande i EU som helhed, der trådte sammen. I stedet mødtes EUs fire største økonomier i form af Tyskland, Frankrig, Italien og Storbritannien. Resultatet af mødet var, at man indkaldte til et G8-møde.

Først flere dage senere mødtes alle 27 medlemslande og vedtog en erklæring, alt imens de enkelte lande var i fuldt sving med nationale handlingsplaner.

Til gengæld kan vi miste selvbestemmelse med euroen

Når det gælder indflydelse på den økonomiske politik og valutapolitikken, er det altså svært at se, at vi skulle miste indflydelse ved ikke at sidde med ved bordet. Tværtimod kan man sige, at danskerne har større selvbestemmelse og dermed større indflydelse på egne forhold ved at stå uden for euroen.

For det første bestemmer Danmarks

Nationalbank selv over renten, og det betyder, at vi faktisk har stor sikkerhed for at få en rente, som passer til den danske økonomi.

For det andet er selve lovgrundlagene for den økonomiske politik meget forskellige. Det danske Folketing kan selvstændigt ændre reglerne for Nationalbanken, mens eurolandene ikke selv kan regulere. En ændring af ØMUens rammer forudsætter, at der sker en traktatændring i EU. Danmark vil altså miste indflydelse på grundlaget for valutapolitikken, hvis vi afskaffer euro-undtagelsen.

For det tredje er vi ikke bundet af ØMUens stramme konvergenskriterier, og vi kan ikke blive pålagt straf, hvis vi ikke overholder konvergenskriterierne. Vi har derfor en større finanspolitisk frihed end eurolandene.

For det fjerde hævdes det, at vi med fastkurspolitikken alligevel følger euroen og derfor lige så godt kan være fuldt

med. Men selvom Danmark i øjeblikket har valgt at føre fastkurspolitik, er det ikke det samme, som at vi altid skal gøre det. Uden for euroen har vi fortsat muligheden for at føre en anden politik ligesom Norge, Sverige, Storbritannien eller Schweiz, der har flydende valutaer.

Stadig international indflydelse

At Danmark skulle miste indflydelse i internationalt samarbejde uden for euroen, er en tom påstand. Danmark har gode muligheder at påvirke den internationale udvikling uafhængigt af, hvilken valuta vi har. Efter euro-nejet har Danmark siddet i FN's Sikkerhedsråd, haft formandskabet i EU, og Danmark er vært for FN's klimatopmøde. De andre lande har altså ikke sat os uden for døren.

*Arbejdsløsheden er
højere i Euroland
end i Danmark.*

Foto: EU-Kommissionen

Euro-tilhængerne siger: Nej til euro koster jobs

Forud for den danske folkeafstemning i år 2000 var dette en hyppig påstand fra euro-tilhængerne. F.eks. påstod LO, at et nej ville koste 35.000 arbejdspladser (Berlingske Tidende den 11. april 2000), og den daværende regering truede med, at et nej ville koste 20.000 job (Politiken den 21. september 2000). Efter det danske nej har det stik modsatte billede vist sig. Den danske arbejdsløs-

hed faldt til et lavpunkt på ca. 2% i 2008.

Men det er bestemt relevant at se på beskæftigelsen, når man tager stilling til euroen. Den Økonomisk Monetære Union (ØMU'en), der er rammen for euroen, har en enøjet målsætning om prisstabilitet, og Den Europæiske Centralbank (ECB), der styrer euro-renten, har kun et våben til at bekæmpe infla-

tionen, og det er renten. I 2007, da energipriser og fødevarerpriser steg, reagerede ECB med at sætte renten op. Dermed lagde ECB en dæmper på beskæftigelsen, selv om eurolandene i gennemsnit har en større arbejdsløshed og dårligere økonomier end f.eks. Danmark. I denne situation ville mange økonomer hellere støtte en lavere rente.

I Folkebevægelsen mod EU mener vi, at ØMU'en er skruet forkert sammen. En god økonomi drejer sig ikke kun om prisstabilitet, men også om at folk har et arbejde. Selv ikke USAs Centralbank har en så enøjet målsætning som ECB. USAs Centralbank skal ikke kun se på inflationen. Den skal også forholde sig til produktion og beskæftigelse.

“Ledelsen af Den Amerikanske Centralbank skal med andre ord forsøge at tænke sig om, hvorimod ECB blot skal læse i bankens grønspættebog: Er inflationen for høj, hæv renten; er inflationen for lav, sænk renten...” som Chri-

sten Sørensen skriver i en artikel i Politiken den 1. februar 2008.

Hvis du mener, at beskæftigelsen er vigtig, så er vores anbefaling, at du støtter et nej til euroen.

Højere arbejdsløshed i Euroland

Eurostats (EUs eget statistiske kontor) egne tal angående arbejdsløsheden i okt. 2008 (harmonized unemployment):

Danmark	3,2%
<i>De store euro-lande:</i>	
Italien	6,8%
Frankrig	8,2%
Tyskland	7,1%
Spanien	12,8%

Kilde: <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/guip/introAction.do?profile=cpro&theme=eurind&lang=en>

*Et kig ud i fremtiden
vil måske afsløre
problemer for euroen.*

Foto: EU-Kommissionen

Euro-tilhængerne siger: Euroen er en stærk valuta og en stor succes

Det er rigtigt, at euroen har klaret sine første leveår uden at bryde sammen. Og på internationalt plan er den ved at blive en reservevaluta for andre lande, ligesom dollaren traditionelt har været, og som D-mark var det før euroens

indførelse. Imidlertid er det ikke det samme, som at euroen vil være en stærk valuta fremover, og meget tyder da også på, at euroen står over for sin hidtil største krise.

Forudsætningen for at have en fæl-

les valuta er, at de forskellige landes økonomier udvikler sig nogenlunde ensartet. Hvis der er høj vækst et sted og krise et andet, vil de interne spændinger blive for store, da der kun er en rente, som skal gabe over de forskellige behov. Det er derfor, man har lavet Stabilitetspagten, som skal sikre en ensartet udvikling, selvom pagtens reelle betydning har været begrænset i den højkonjunktur, som euroen fødtes ind i. Og i de tilfælde, hvor den har skullet stå sin prøve, har respekten været begrænset, og store lande som Tyskland, Frankrig og Italien har haft svært ved at leve op til bestemmelserne – mildt sagt.

Dette rejser spørgsmålet om, hvordan euroen vil klare sig i krisetider. Vil man kunne holde disciplinen og lave fælles løsninger, eller vil man skride til nationale handlingsplaner og ekspansiv finanspolitik uden koordinering med resten af Euroland? Hvis man vælger

det første, så kan nogle medlemsøkonomier med andre behov end flertallet komme i klemme. Hvis man vælger det sidste, kan det medføre stigende interne spændinger i eurozonen, der på længere sigt kan sprænge stabilitetspagten, og måske endda hele eurokonstruktionen. Der er derfor al mulig grund til ikke at indføre euroen i Danmark midt i en international krisetid.

Braser euroen sammen?

Kendsgerningen er, at euroen i dag er under et stigende pres, hvilket man kan se af de store renteforskelle på obligationer internt mellem euro-landene. De forskelle er kort sagt et udtryk for, at markedet forbereder sig på, at euroen braser sammen.

Anders Samuelson, Liberal Alliance, Jyllands Posten 5. november 2008

Euro-tilhængerne siger: Euro-nej er usolidarisk

Det bliver fra tid til anden hævdet, at danskerne er usolidariske, fordi vi ikke erstatter kronen med euro. Men solidaritet må dreje sig om at hjælpe udsatte og fattige mennesker. ØMU'en forholder sig primært til inflationsbekæmpelse og overser spørgsmålet om beskæftigelse. Euroen handler netop ikke om solidaritet.

I øvrigt er der intet, som forhindrer Danmark i at støtte fattige lande med f.eks. en høj ulandsstøtte, selvom vi bevarer kronen som valuta. Kun ét euroland har faktisk en højere ulandsbistand i procent af BNP og det er Luxembourg. Holland er på niveau med Danmark, mens vores nabolande, der ikke har euro, Norge og Sverige, er henholdsvis nummer et og to til at give ulandsbistand i forhold til landenes BNI.

Foto: Karl-Johan Hjerstrøm

"Euroen handler ikke om solidaritet. Tværtimod er EU alt andet end solidariske med den fattige verden, hvis varer holdes udenfor EU gennem høje toldmure. Samtidigt ødelegger EU's landbrugsstøtte ulandenes egen landbrugsproduktion gennem dumping."

Rina Ronja Kari – Spidskandidat til EU-parlamentet for Folkebevægelsen mod EU.

Eurolande mindre solidariske end Danmark

I gennemsnit giver eurolandene færre kroner per indbygger til ulandene end Danmark.

Her sammenlignes Danmarks ulandsstøtte med de store eurolandes ulandsbistand i procent af BNI (2007):

Danmark	0,81% af BNI
Spanien	0,41% af BNI
Frankrig	0,39% af BNI
Tyskland	0,37% af BNI
Italien	0,19% af BNI

Kilde:

www.netpublikationer.dk/um/8921/html/chapter03.htm#Section3.16

Euro-tilhængerne siger: Det er udtryk for nationalisme at være imod euroen

Fra eurotilhængerens side hører man af og til, at euromodstandere kaldes for nationalromantikere og nationalister, som ikke vil af med kronen som nationalsymbol. Det er muligvis rigtigt, at nogle euromodstandere har et følelsesforhold til kronen. Men for Folkebevægelsen mod EU er det andre argumenter, der tæller. For os er det vigtigt at bevare selvbestemmelse, som er kernen i ethvert folkestyre, og samtidig mener vi ganske simpelt, at euroen er ufornuftigt skruet sammen og er et led i opbygningen af Europas Forenede Stater. Netop derfor klinger det også hult, når eurotilhængerne beskylder nej-siden for nationalisme. Man kan nemlig sige det samme om EU og euroen.

Fra EFs tidligste historie og især fra midten af firserne har specielt Kommis-

Foto: EU-Kommissionen

EU gør sig store anstrengelser for at påvirke vore børn.

sionen arbejdet benhårdt på at konstruere en slags national EU-identitet. Traditionelt regnes penge af forskerne som et utroligt stærkt identitetsskabende middel, hvor magthaverne kan

fremsætte egne motiver, og euromønterne og sedlerne er ikke undtaget herfra. Der er både EU-flag og Euroland afbilledet som et symbol på, at vi er et hele – en slags EU-nation. Desuden er

der arkitektoniske motiver fra antikken til vor tid, der ifølge Centralbanken skal fortælle historien om en fælles kulturel og historisk arv. Det minder unægteligt om den klassiske nationalistiske slægtskabsmyte. Samtidig virker penge som det, forskerne har kaldt en bevidsthedsagent, hvilket kort fortalt betyder, at euroen virker identitetspåvirkende ved, at borgerne i deres daglige omgang med penge konstant mindes om tilstedeværelsen af EU og derved får påvirket deres bevidsthed om at være borger i EU.

Andre bevidsthedsagenter i EU er det blå flag med gule stjerner, EU-nummerplader, EU-pas og -kørekort. Fra EU-kommissionens side udgiver man også skolebøger som På opdagelse i Europa fra 2005, der er målrettet børn i alderen 9–12 år med en fortælling om EU som en familie. Dette er netop en typisk nationalistisk myte om nationen som et ældgammelt slægtsfællesskab,

Foto: EU-Kommissionen

Billede fra en af EU's børnepublikationer.

som indgydes vores børn. Eksemplet kunne følges af en lang række andre.

Disse forsøg på at pådutte os alle sammen en EU-identitet, samtidig med at mere og mere magt flyttes fra medlemslandene til EU, er udtryk for en stigende EU-nationalisme. Også derfor afviser Folkebevægelsen mod EU euroen.

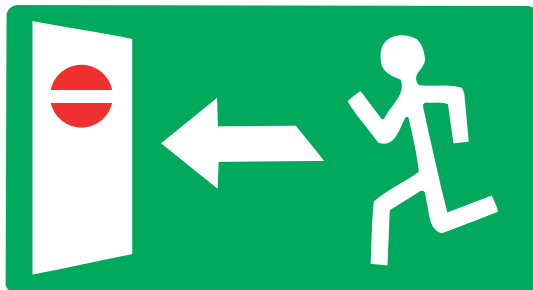
Euro-tilhængerne siger: Vi kan altid melde os ud igen

Da Danmark sidst stemte om euroen i år 2000, påstod flere af euro-tilhængerne, at vi altid kunne melde Danmark ud af euroen, og at vi derfor burde afprøve et medlemskab.

I Folkebevægelsen mod EU synes vi, det er et meget dyrt eksperiment. Bare det at skifte valuta vil koste et tocifret milliardbeløb, som kan bruges bedre. Men derudover er det faktisk ikke så nemt at melde Danmark ud af ØMU'en (medmindre vi træder helt ud af EU). Hvis vi herefter har tænkt os at fortsæt-

te i EU, forudsætter det ifølge EUs regler, at Danmark skal have de øvrige EU-landes accept. Hvis et eller flere af eurolandene modsætter sig udmeldelsen, skal spørgsmålet afgøres ved EF-domstolen. Det forklarede daværende justitsminister Frank Jensen den 8. august 2000 for Europaudvalget (kilde: Berlingske Tidende 9. august 2000).

Med andre ord er vi ikke selv herrer over vores egen fremtid, hvis vi går med i euroen. Der er ingen nødudgange i Euroland.

*Der er ingen nødudgange
i Euroland.*

Euro-tilhængerne siger: Med euroen kan vi bedre bekæmpe økonomiske kriser

Finanskrisen har generelt fyldt meget i den opblussede eurodebat, og det er da også blevet hævdet, at vi med euroen bedre kan klare os i krisetider.

Men faktisk er det modsatte tilfældet. Et dansk euromedlemskab vil nemlig begrænse vores muligheder for krisebekæmpelse ad den finanspolitiske vej – altså en keynesiansk finanspolitik, hvor man fra statens side pumper penge ud i samfundet for at sætte gang i økonomien. I den såkaldte stabilitetspagt, som man populært kan kalde for vedtægterne for euromedlemskab, forpligter landene sig til højst at have et statsunderskud på 3 procent af BNP. Dette er umiddelbart ikke et problem for Danmark, som i en årrække har haft store overskud på statens finanser. Men hvis krisen for alvor slår igennem, kan det sagtens blive det.

Foto: Karl-Johan Hjertstrom

“Ved at bevare kronen holder vi alle dørene åbne. I krisetider er det også en fordel at have handlefrihed i stedet for at være låst fast af euroen”.

Ditte Staun, Spidskandidat til EU-parlamentet for Folkebevægelsen mod EU.

Hvis arbejdsløsheden oveni stiger og dermed udgifterne til overførselsindkomster, så vil dette sammen med de lavere skatteindtægter som følge af færre beskæftigede i værste fald tvinge Danmark til at skære i velfærden for at overholde 3 procentgrænsen. Dette vil virke modsat en keynesiansk krisebekæmpelse, da man derved trækker penge og købekraft ud af samfundet, hvilket vil forstærke krisen.

Nøjagtigt dette skete i Tyskland for få år siden, hvor man som følge af problemer med at overholde stabilitetspagten iværksatte de såkaldte Hartz 4-reformer, som skar voldsomt i velfærden og dermed faktisk forstærkede krisen og underminerede det tyske hjemmemarked. I dag er Tyskland som nævnt i recession. Det skal dog bemærkes, at Danmark frivilligt er med i stabilitetspagten, men hvis vi tilslutter os euroen, hører frivilligheden op.

Med kronen bevarer Danmark nogle

fleksible penge- og finanspolitiske redskaber, som Euroland ikke har. Det følger også logisk af, at Euroland består af 16 forskellige økonomier med hver sit behov i krisetider. Med Den Europæiske Centralbank skal disse femten økonomier have samme rentepolitik og i høj grad en tilpasset finanspolitik for at undgå en samlet inflation i eurozonen. ECB er dermed tvunget til at foretage nogle gennemsnitsbetragtninger, når den fastsætter renten, hvilket betyder, at nogle økonomier, som har brug for højere renter, må finde sig i lavere renter. Det var tilfældet med Irland for nogle år siden.

Imens kan andre økonomier, som den tyske kriseøkonomi, ikke få så lave renter, som egentlig er nødvendige. Man kan sammenligne det med en læge, som har femten forskellige patienter, men som er tvunget til at udskrive samme medicin til alle – uanset hvad de fejler.

Euro-tilhængerne siger: Størstedelen af eksporten går til eurolande

Dette argument passer ikke. Kun lidt under halvdelen af den dansk eksport går til eurolandene. I 2006 var det f.eks. 46,4% af eksporten ifølge tal fra Danmarks Statistik.

Blandt Danmarks 5 største eksportmarkeder er der kun et euroland, nemlig Tyskland. De andre er Sverige, Storbritannien, USA og Norge.

Se f.eks. <http://www.dst.dk/TilSalg/Boghandel/Indhold.aspx?address=udenrigsvarer>

Omvendt er der ingen tvivl om, at eurolandene er vigtige handelspartnere. Men at man har en anden valuta, stopper ikke eurolandenes samhandel

med en, og derfor er handelsargumentet ikke særlig afgørende.

Det, der har betydning, er, om vores produkter er gode, og at vi er en pålidelig økonomi. Set fra et dansk perspektiv må det også være relevant at se på, i hvilken grad vores økonomi adskiller sig fra eurolandenes, og om vi har eller kan få brug for at føre en anden valutapolitik eller rentepolitik end Euroland.

Sidste år steg landbrugseksporten med 7,5 procent selv om vi ikke har euro.

Kilde: epn.dk den 30.12.2008.

Foto: Isfigl

Eurotilhængerne siger: Der er ingen alternativer til fastkurspolitik eller euromedlemskab

Med fastkurspolitikken vil Danmark ofte have en svagt højere rente end Euro-land, og der vil være en lille risiko for spekulation, hvilket er det, som vismændene i år 2000 kaldte for "små og usikre fordele ved euromedlemskab". Af samme grund siger eurotilhængerne, at vi skal afskaffe kronen. Men faktisk er der et alternativ, der helt vil fjerne disse ulemper, nemlig at indføre en flydende kronekurs. Fastkurspolitikken over for D-marken blev indført i 1982 af Schlüter-regeringen i en tid med høj udlandsgæld og økonomisk krise. Dengang var statsfinanserne overordentligt sårbare over for kursfald på grund af udlandsgælden, som typisk stod i D-mark og dollars. Dette bevirkede, at en dansk devaluering eller et kursfald over

for disse valutaer blev efterfulgt af en tilsvarende opskrivning af gælden i kroner. Af samme årsag er fastkurspolitikken blevet fremhævet som den eneste fornuftige politik herhjemme, og hvis man formaster sig til at pege på en flydende valutakurs i stedet, fremføres det

Euroen er også en flydende valuta

Vidste du, at euroen er en flydende valuta? Det betyder, at den bevæger sig op og ned i forhold til valutaer, ligesom den norske og den svenske krone, britiske pund, schweiziske franc, amerikanske dollar og japanse yen.

nærmest som en tilbagevenden til de usikre tider under Anker Jørgensen. Imidlertid er dette historisk ukorrekt.

Før fastkurspolitikken i 1982 havde Danmark netop ikke en flydende kronkurs, men var medlem af først den såkaldte valutaslange og siden EMS-samarbejdet, der tillod visse udsving i forhold til de øvrige valutaer i samarbejdet. Dette muliggjorde spekulation i kronen for at se, om disse udsvingsbånd kunne brydes, og om spekulanterne kunne tjene penge. Forskellen fra fastkurspolitikken var, at kronen og andre valutaer med jævne mellemrum blev nedskrevet gennem devalueringer i forhold til især D-marken, hvilket kunne aflæses i udlandsgælden.

Det er dog ikke denne model, som er i spil her, men en helt flydende kronkurs, som den kendes fra Sverige, Norge, Storbritannien og Schweiz. Den flydende kurs vil medføre, at der ikke længere kan spekuleres i at bryde fast-

Foto: EU-Kommissionen

kurspolitikken, og at vi ligeledes kan sænke renten, hvis det er ønskeligt. Nøjagtigt som man har set det i landene ovenfor. Samtidig har tiden siden 1982 været gunstig for en sådan beslutning. Nettoudlandsgælden er væk, og statens finanser er ikke længere så sårbare over for kursudsving.

I Folkebevægelsen mod EU mener vi, at en flydende valutakurs, som hos vore nabolande, vil være et realistisk alternativ til fastkurspolitikken, og at både fastkurspolitik og flydende valutakurs vil være at foretrække frem for euro-medlemskab.

Eurotilhængerne siger: Som et lille land er vi bedst tjent med euro

I debatten har eurotilhængerne hævdedet, at Danmark vil kunne klare finans-krisen nemmere inden for Euroland, da vi så vil være en del af en større helhed, som ifølge dem nemmere ville kunne stå imod krisens negative indvirkninger på økonomien. Altså i bund og grund et størrelsesargument. Dette savner imidlertid klangbund i virkeligheden. Ingen kan være i tvivl om, at USA som verdens største økonomi er katalysator for krisen, og inden for eurozonen oplevede to store økonomier som den tyske og den italienske officielt recession med negativ vækst på 0,2 procent i de sidste to kvartaler af 2008.

Hvis det nu var en fordel i sig selv at være et stort valutaområde, burde det jo gå bedre i Euroland end i Danmark. Men de fleste euro-lande har et lavere BNP og en større arbejdsløshed end

Danmark. Det er heller ikke en selvfølge, at små lande har en ustabil valuta, og store lande har en stabil. F.eks. regnes den schweiziske franc for meget

Vi klarer os bedre end Euroland

The Economist's skøn angående forskellige landes BNP per indbygger i 2009:

Danmark 59.800 US dollar

De store euro-lande:

Frankrig 43.910 US dollar

Tyskland 41.550 US dollar

Italien 40.150 US dollar

Spanien 34.540 US dollar

Foto: EU-kommissionen

stabil og Ruslands rubel for ustabil. Det, der afgør, om en valuta er stabil og stærk, er nemlig ikke valutaområdets

størrelse, men økonomien bag valutaen. Dette gælder også i forholdet mellem Danmark og Euroland.

Euro-tilhængerne siger: Vi sparer vekselgebyret og kan sammenligne priser

I Folkebevægelsen mod EU synes vi, at disse argumenter er det tætteste, euro-tilhængerne er på reelle argumenter for euroen. Men selv om argumenterne er rigtige, så vejer de ikke tungt.

For det første er det ikke mange penge, der tjenes på vekselgebyret, da de fleste i dag bruger VISA-kort (eller andre kreditkort), når de er i udlandet. For det andet vil bankerne frit kunne finde på andre gebyrer i stedet. Og endelig, for det tredje, vil en omstilling til euroen koste samfundet et tocifret milliardbeløb, og det vil blive betalt af forbrugerne og skattebetalerne.

Næsten alle steder, hvor euroen er indført, er priserne steget. Euro-tilhængerne benægter nogle gange dette, da nogle varer på eksempelvis elektronik og import fra Asien globalt set er faldet i pris. Der hvor euroen har medført

Euroen udhuler reallønnen

Ved overgangen til euro har mange virksomheder og butikker benyttet sig af muligheden for at hæve priserne. En vare, der i en tysk cafe før overgangen til euro kostede to D-mark svarende til lidt under 8 kroner, kostede efter euroens indførelse pludselig to euro, svarende til 15 kroner.

Derfor har tyskerne omdøbt euroen til Teuro efter det tyske ord teuer (dyr). Det samme har befolkningerne i resten af Euroland oplevet, og dermed kan man konstatere, at euroen udhuler reallønnen. Man kan simpelthen købe mindre for sine penge efter euroens indførelse.

Foto: EU-Kommissionen

Priserne steg mange steder kraftigt ved indførslen af euro.

prisstigninger, er typisk i detalledet og i servicesektoren.

Med hensyn til prissammenligninger er det også rigtigt, at det bliver nemmere at sammenligne priser. Men gevinsten af dette er meget lille, når man ser på omkostningerne, og hvad det egentlig betyder. Allerede i dag kan vi jo

sammenligne priser. Man skal bare tælle lidt, og danskerne er jo vant til at handle i udlandet. To forskellige valutaer har f.eks. ikke betydet, at man undlader at krydse Øresund eller den dansk-tyske landegrænse for at spare lidt penge.

Euro-tilhængerne siger: Det koster dyrt at stå uden for euroen

“Fordelene ved euroen er fortsat små og usikre”.

Daværende overvismand Torben M. Andersen i Børsen 26. november 2002

Der er mange eksempler på, at euro-tilhængerne bruger en højere dansk rente som et skræmmebillede, og at de påstår, at det vil koste dyrt at bevare en selvstændig dansk valuta. Det er ganske vist rigtigt, at den danske rente ofte er lidt højere end euro-renten. Men for det første er forskellen sjældent særlig stor, og intet tyder på, at vi ikke kan få en endnu lavere rente. Efter det danske nej til euroen har den danske rente f.eks. på obligationer været under euro-renten. Det blev bl.a. slået fast i artiklen “Danske renter er nu under tysk niveau” (Berlingske Tidende 11. juni 2005).

Høj rente ikke altid dårligt

Omvendt skal det dog siges, at en høj rente ikke i alle situationer er en ulempe for økonomien. Hvis man f.eks. har lav arbejdsløshed, kan det være godt med en højere rente. Bl.a. fordi en lav rente kombineret med lav arbejdsløshed kan føre til en overophedning, og hvis en overophedning desuden bygger på lånte penge, kan det efterfølgende føre til likviditetsproblemer, som det er set med finanskrisen. Det var faktisk en fordel for Danmark, at Nationalbanken på kort sigt hævede renten, så danske indeståender og obligationer blev mere værd end i Euroland. Derved mindske Nationalbanken risikoen for omfattende kapitalflugt, og Danmark klarede første del af finanskrisen lidt nemmere, end hvis vi ikke havde haft et selvstændigt renteniveau.

Foto: Claudio Hills

Centralbankens hovedkvarter "Eurotower" i Frankfurt med potent euro-skulptur foran facaden.

Mange euro-tilhængere har desuden fremført meget urealistiske påstande om, hvor høj renten i Danmark vil være sammenlignet med euro-renten, og de glemmer helt at se på beskæftigel-

sesniveauet. Forud for folkeafstemningen i år 2000 stod euro-tilhængere nærmest i kø for at overbyde hinanden om, hvad et euro-nej ville koste. De økonomiske vismænds rapport forudså

dog, at de økonomiske fordele med euroen ville være små og usikre – og at det primært var en politisk beslutning.

Som citatet på side 28 viser, har den

daværende overvismand Torben M. Andersen i 2003 slået dette fast igen – altså efter det danske nej til euroen.

Norge og Sverige følger ikke euro-renten

I diskussionen om euroen og renten kan det være interessant at se på vores nabolande, der ikke har euro, f.eks. Norge, Sverige og Storbritannien. Disse lande har valgt ikke at binde deres valuta til euroen, og deres nationalbanker bestemmer derfor renten, så den passer til deres økonomier.

Den svenske rente har f.eks. ligget under euro-renten også efter det svenske folks nej til euroen. Da ECB den 4. december 2008 sænkede euro-renten 0,75 procentpoint til 2,50%,

valgte Sveriges Riksbank samme dag at sænke renten med 1,75 procentpoint, så den svenske rente kom ned på 2%. Den svenske rente kom derfor 0,5 procentpoint under eurorenten.

Når Danmark fastholder et højt rentespænd til euroen, fører det ofte til, at Nationalbanken kan styrke valutareserven. I november 2008 blev den danske valutareserve således øget med 40,4 mia.kr. til 172,8 mia.kr.

(kilde:

<http://www.nationalbanken.dk/DNDK/Presse.nsf/side/PresseDNN20088004!OpenDocument>

*Boligejerne
tages ofte
som gidsler i
debatten om
euroen!*

Euro-tilhængerne siger: Det koster boligejerne tusindvis af kroner at stå uden for euroen

Denne påstand ligner den før nævnte påstand, men henvender sig til de mange boligejere med flekslån. "Det koster danske familier 1050 kroner om

måneden at stå uden for euroen", lød det i TV-Avisen den 30. oktober 2008. Og andre er fulgt efter med endnu højere tal, heriblandt finansminister Lars

Løkke Rasmussen. Selvom DRs seerombudsmand siden har givet seere ret i deres klager over, at indslaget var unuanceret, er det værd at se nærmere på påstanden.

For det første har Nationalbanken i en ekstraordinær situation gjort rentespændet større, og for det andet styres boligrenten på flekslån ikke alene af Nationalbankens nominelle rente. Den sættes derimod af udbud og efterspørgsel på de internationale pengemarkeder.

Beviset for, at euro-tilhængernes påstand er forkert, har regeringen såmænd selv leveret. Den har formået at nedbringe F1-renten massivt gennem en række indgreb i oktober 2008, som alle har haft til formål at stabilisere markedet for realkreditobligationer og få kurserne op ved at reducere udbudet. På fjorten dage i oktober 2008 faldt den toneangivende boligrente F1 fra 6,31 til 4,82 procent, eller stort set sam-

me lave niveau som før finanskrisen. Ved lånefornyelserne i december endte F1-renten ca. et halvt procentpoint højere end sidste år. Og alt dette uden at Den Danske Nationalbank i samme periode sænkede sin rente i forhold til eurorenten.

“Realiteten er, at Danmark har tacklet finanskrisen rigtig flot.”

Frank Dahlgaard, cand.polit. og tidligere MF for De Konservative. Politiken 06.01.2009.

Eurotilhængerne siger: Med kronen risikerer vi spekulation

Der vil altid være spekulation i forskellige valutaer, så længe der er mere end en valuta, og selv hvis Danmark skifter valuta til euro, kan man ikke forhindre, at der spekuleres i euro over for andre valutaer. Men der er forskellige former for spekulation.

Eurotilhængerne fremhæver ofte faren for spekulation mod kronen som et argument for at indføre euroen. Og det er også rigtigt, at så længe Danmark fører fastkurspolitik, vil der være en særlig spekulationsrisiko mod kronen, selvom den vil være minimal. Danmark har nemlig en sund økonomi med lav ledighed sammenlignet med andre lande, en stor valutareserve og en aftale med Den Europæiske Centralbank om støtteopkøb, som gør risikoen for spekulation minimal.

Det er dog værd at holde fast i, at det er fastkurspolitikken og ikke kronen som sådan, som muliggør denne særlige spekulation mod kronen. Typisk foregår

Foto: Paul Ib Henriksen

"Euroen er ikke et værn mod spekulation. Tværtimod har EU netop ført en politik, der skulle sikre bankerne størst mulig spekulationsfrihed frem for ansvarlighed."
Søren Søndergård – spidskandidat til EU-parlamentet for Folkebevægelsen mod EU.

denne nemlig ved, at spekulanter opkøber eller låner store kronebeløb og derefter sælger dem til den garanterede

høje kurs for at oversvømme markedet og se, om man kan presse kurserne på de internationale pengemarkeder ned. Formålet er at tvinge et land til at devaluere, når det ikke har råd til opkøbe til den faste kurs længere. Herefter kan man så opkøbe kroner igen til den lave kurs og indfri sine kronelån med en betydelig gevinst. Det var dette, der skete under krisen i Sydøstasien i 1998, hvor valutaerne var bundet til dollaren, og de forskellige nationalbanker opkøbte store beløb til den garanterede høje fastkurs, inden de måtte kapitulere og devaluere med enorme tab til følge. Lykkes det ikke at presse en devaluering igennem, er støtteopkøbene stort set udgiftsneutrale, da Nationalbanken så blot har opkøbt kroner til fastkursværdien.

Hvis man ønsker at fjerne den særlige spekulationsrisiko mod kronen, kan man i stedet for fastkurspolitik føre en flydende valutakurspolitik, som man har det i Sverige, Schweiz, Norge og

Storbritannien, hvor alene pengemarkedet bestemmer kursen, og der derfor ikke kan spekuleres i en devaluering.

Tobinskat kan bremse spekulation

En anden måde at bremse spekulation er at indføre en såkaldt Tobinskat, som er en marginal afgift på valutatransaktioner. Ideen fra den amerikanske økonom James Tobin er, at man skal betale fx 0,1 procent i skat, hver gang man handler valuta. Beløbet er så lille, at det ikke betyder noget for verdenshandelen eller private, mens spekulanter, som lever af at købe og sælge enorme summer, vil blive ramt. Derved vil spekulatjonen begrænses, samtidig med at der vil blive indbetalt nogle penge, som eksempelvis FN kunne bruge til udviklingshjælp.

Foto: EU-Kommissionen

I det forudgående er en række påstande, som danske eurotilhængerne fremfører, blevet behandlet. Nok så interessant er det afslutningsvis at se på, hvad der sjældent bliver sagt i Danmark, og hvad der risikerer at ske med euro-området samlet set.

Folkebevægelsen mod EU siger: Euroen er et skridt på vej mod en EU-stat

“Der er ikke noget historisk eksempel på en vedvarende monetær union, som ikke har været forbundet til en stat.” Otmar Issing, cheføkonom, Tysklands Bundesbank, 1991 (medlem af ECBs ledelse 1998-2006)

“Vi har allerede en føderation. De 11 medlemsstater, der snart bliver 12, som indfører euroen, har allerede givet en del af deres suverænitet væk, monetær suverænitet, og etableret en monetær union, og det er første skridt i retning af en føderation.” Tysklands daværende udenrigsminister Joschka Fischer, Financial Times, 7. juli 2000

Euroen er nemlig ikke blot et rent økonomisk samarbejde, men har fra begyndelsen været tiltænkt en rolle som integrationsmotor for EU på det politiske plan, hvilket bl.a. den tidligere Kommissionsformand Jacques Delors slog til lyd

for i firserne. Politisk lød tesen om euroen som integrationsmotor: Ved at man fastlåste landene til den samme penge- og rentepolitik, ville de være tvunget til at koordinere og føre nogenlunde samme finans- og industripolitik, hvis ikke de interne spændinger blev for store.

Målet med såvel Lissabon-traktaten, som irerne har stemt nej til, som den gældende Nice-traktat er en stadig snævrere sammenslutning (union). Med euroen har EU fået en egen valuta.

En fælles valuta er normalt et kendetegn for en stat, og hvis Danmark skulle acceptere at erstatte kronen med euroen, så har vi også accepteret, at EU bevæger sig i retning af Europas Forenede Stater. Det kan Folkebevægelsen mod EU ikke anbefale. Vi ønsker et tæt samarbejde mellem selvstændige stater, men ikke at magten skal centraliseres i en EU-stat.

Foto: EU-Kommissionen

Folkebevægelsen mod EU siger: Euroen kan underminere velfærdssamfundet

“På langt sigt kan jeg forestille mig en europæisk skat. Det styrker den økonomiske disciplin i Bruxelles, hvis ansvaret for udgifter og indtægter hægtes sam-

men”, Hans Eichel, daværende tysk finansminister (Børsens hjemmeside 28/12-2001).

“Valutaunionen vil falde fra hinanden, hvis vi ikke gennemfører konsekvenserne af en sådan union. Jeg er overbevist – vi har brug for et fælles skattesystem.”
 Hans Eichel, daværende tysk finansminister, The Sunday Times, 23/12-2001

Det er svært at tro, at ØMU'en skulle kunne fungere uden forsøg på en endnu mere centralstyret økonomi fra EUs side herunder EU-skatte, især hvis ØMU'en skal opretholdes i krisetider. Indtil videre er skatteområdet primært berørt indirekte i forhold til EUs indre marked, f.eks. angående pensionsbeskatning.

Men indflydelsesrige politikere i andre EU-lande ser gerne en endnu stærkere styring af EU og Eurolandenes finanspolitikker og nogle endda en direkte EU-skat. Det gælder f.eks. den tidligere tyske finansminister *Hans Eichel* (jf. citaterne herover), Belgiens tidligere fi-

nansminister *Didier Reynders* (Kristeligt Dagblads hjemmeside 10. juli 2001), den tidligere østrigske kansler *Wolfgang Schüssel* (kilde BBC's hjemmeside 18/1-2006). Selv den nuværende franske præsident *Nicolas Sarkozy* har støttet ideen (Notat 23. december 2005).

I Danmark støttes ideen om EU-skat bl.a. af Nyt Europa. Men det er ikke altid, at spørgsmålet om EU-skat i den danske debat nævnes i sammenhæng med euroen. Der er dog ingen tvivl om, at euroen har styrket diskussionen om en EU-skat, og set fra et dansk og nordisk perspektiv må det rejse spørgsmål om, hvordan et skattefinansieret velfærdssamfund vil kunne overleve, hvis EU får kompetence over skattelovgivningen.

I Folkebevægelsen mod EU advarer vi derfor også imod euroen, fordi vi støtter den nordiske velfærdsmodel. En EU-skat vil kunne underminere denne model.

Kender du rammen for euroen?

– her er en oversigt over væsentlige begreber og forhold i euro-debatten

Den retlige ramme: EUs traktater og statuten for Det Europæiske System af Centralbanker og Den Europæiske Centralbank udgør den retlige ramme for ØMU'en og EUs pengepolitik.

ØMU (Den Økonomiske og Monetære Union) er EUs møntunion. Den *Økonomiske* del af navnet henviser særligt til den finanspolitiske og økonomi-koordinerende del af ØMU'en, hvor det *Monetære* omhandler penge- og valutapolitikken. ØMU'en blev indført med baggrund i Delors-rapporten, mens den er traktatfæstet i Maastricht-traktaten og videreført i de senere traktater. Der er tre faser, hvor de to første drejer sig om samarbejde og samordning, og den 3. fase primært drejer sig om indførelse af euroen. Danmark står uden for den 3. fase.

Konvergenskriterierne opstiller de økonomiske og juridiske forudsætninger for at komme med i euroområdet. Konvergenskriterierne vedrører:

- Prisudviklingen (inflationstakten må i en periode på et år ikke overstige de tre medlemsstater, der har højest prisstabilitet, med mere end 1,5 procentpoint)
- Udviklingen i de offentlige finanser (maks. 3% offentlige underskud, og den offentlige gæld må maks. være 60% af BNP – dog med undtagelser)
- Valutakursudviklingen (forud for en indlemmelse i ØMUens 3. fase skal kandidatlandene have begrænsede udsving i forhold til euroen (+/-15%) og være en del af ERM2 i to år. Danmarks Nationalbank har dog pålagt kronen et bånd til euroen på +/-2,25%)

- Udviklingen i den lange rente (rentesatsen må i en periode på et år ikke overstige de tre medlemsstater, der har lavest rentesats og højest prisstabilitet med mere end 2 procentpoint)

Stabilitetspagten – eller, med dens fulde navn, Stabilitets- og vækstpagten – skal sikre, at deltagerlandene i Møntunionen fortsætter deres anstrengelser for budgetdisciplin også efter indførelsen af den fælles valuta (jf. konvergenzkriterierne). Euro-landene skal hvert år udarbejde stabilitetsprogrammer, mens de øvrige EU-lande udarbejder konvergensprogrammer, som de forelægger for Kommissionen og Rådet, normalt inden den 1. december. Målet er at sikre en strengere budgetdisciplin ved at overvåge og koordinere budgetpolitikken i euroområdet og EU.

ERM 2 (The European Exchange Rate Mechanism 2) er et valutasamarbejde. Euroen er centrum i ERM2-samarbejdet, og de øvrige deltagende valutaer har centralkurser i forhold til euroen, men ikke i forhold til hinanden. Danmark er med i ERM2, mens Sverige og Storbritannien har takket nej.

ECB (Den Europæiske Centralbank) er centralbank for EUs valuta, euroen. ECBs hovedopgave er at opretholde euroens købekraft, og hovedmålet er prisstabilitet i euroområdet. Hverken ECB, de nationale centralbanker eller medlemmerne af disses besluttende organer må søge eller modtage instrukser fra EUs institutioner eller organer, fra nogen regering i et EU-land eller fra noget andet organ såsom nationale parlamenter, f.eks. Folketinget. ECB er finansielt adskilt fra EU. ECB har sit eget budget, og kapitalen er tegnet og indbetalt af de nationale centralbanker i euroområdet.

Mere information om euro og valutaspørgsmål

Organisationer og myndigheder:

Folkebevægelsen mod EUs hjemmeside:

www.folkebevaegelsen.dk

Ungdom mod EUs hjemmeside:

www.nejnu.dk

Nei til EU i Norge:

www.neitileu.no

Folkrörelsen Nej till EU i Sverige:

www.nejtilleu.se

TEAM – det europæiske netværk af EU-kritiske organisationer:

www.teameurope.info

Tænketanken Nyagenda:

www.nyagenda.dk

Tidsskriftet Notat:

www.notat.dk

Folketingets EU-oplysning:

www.euo.dk

Danmarks Nationalbank:

www.nationalbanken.dk

Det Økonomiske Råd (de økonomiske vismænd):

www.dors.dk

National- og centralbanker med flydende valutaer:

Norges Bank:

www.norges-bank.no

Sveriges Riksbank:

www.riksbank.se

Bank of England:

www.bankofengland.co.uk

Die Schweizerische Nationalbank/

La Banque nationale suisse:

www.snb.ch

Eurolands centralbank:

www.ecb.int

Hvad er Folkebevægelsen mod EU?

Folkebevægelsen mod EU arbejder på et tværpolitisk og ikke-racistisk grundlag for en dansk udmeldelse af EU. Vi er imod en EU-superstat med fælles grundlov, EU-militær, præsident og toldmure mod den fattige verden. Vi vil en anden vej med folkestyre og globalt udsyn. Vi ønsker velfærd, fred og bæredygtigt miljø.

Støt os til parlamentsvalget den 7. juni

For at fremme vores visioner om et helt anderledes samarbejde i Europa og for at kunne diskutere mest muligt EU med danskerne, så stiller Folkebevægelsen mod EU op til EU-parlamentsvalget den 7. juni. På vores hjemmeside kan du læse mere om vores 20 kandidater og om Folkebevægelsen mod EUs arbejde.

Kom med på holdet

Bliv medlem og støt modstanden mod EU. Så får du vores medlemsblad Folk i

Han har ikke brug for EUs handelsmure.

Bevægelse og kan følge med i vores arbejde og EUs udvikling.

Du kan også selv blive aktiv ved f.eks. at deltage i gadeuddeling, aktioner eller lignende. Kontakt os endelig, hvis du vil med på holdet.

Sendes ufrankeret
Modtageren
betaler portoen

- men brug frimærke,
hvis du kan,
så sparer vi penge.

- Jeg/vi vil vide mere om Folkebevægelsen mod EU
- Jeg vil være medlem af Folkebevægelsen mod EU
(250 kr./100 kr. for pensionister, studerende, arbejdsløse
og medl. af Ungdom mod EU)
- Jeg vil starte med et halvt års prøvemedlemskab (20 kr.)
- Jeg vil være medlem af Ungdom mod EU (75 kr.)
(husk fødselsdato: _____)
- Jeg/vi vil gerne tilmeldes Folkebevægelsens nyhedsbrev
(Husk email-adresse)

Navn _____

Adresse _____

Postnr. _____ By _____

Tlf.nr. _____ Email _____

Ved indmeldelse:

Dato _____ Underskrift _____

Folkebevægelsen mod EU

+++ 2063 +++

1045 København K

Udgiver: Folkebevægelsen mod EU, Tordenskjoldsgade 21, st.th, 1055 København K.
Tlf. 35 36 37 40 Fax: 35 82 18 06 - www.folkebevaegelsen.dk - fb@folkebevaegelsen.dk

Udgivet januar 2009.

Layout: www.karenhedegaard.dk
Tryk: Mediefabrikken ApS, Informations Forlag

Ved du nok om euroen til at afskaffe kronen?

I ly af finanskrisen er eurodebatten blusset op igen, og måske skal danskerne snart til stemmeurnerne for at stemme om euroen. I Folkebevægelsen mod EU er vi ikke i tvivl om at anbefale et nej til euroen, men vi ved også godt, at det kan være svært at forholde sig til de mange argumenter og påstande i eurodebatten.

Derfor har vi lavet denne pjece, som gennemgår 14 af de mest almindelige påstande i eurodebatten, ligesom vi kommer med vores bud på, hvorfor man skal stemme nej.

God fornøjelse!
Folkebevægelsen mod EU

 Nej til Euroland

www.folkebevaegelsen.dk – fb@folkebevaegelsen.dk